

24.10.2018

703/331/18

Eduskunta
Lakivaliokunta
lav(at)eduskunta.fi

Viite: Lausuntopyyntönnö 12.10.2018

Hallituksen esitys eduskunnalle Tuomioistuinvirastoa koskevaksi lainsäädännöksi (HE 136/2018 vp)

Pyydettyinä lausuntonaan Valtakunnanvoudinvirasto esittää seuraavaa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan tuomioistuinlakiin lisättäväksi Tuomioistuinvirastoa koskeva 19a luku. Valtakunnanvoudinvirasto kannattaa Tuomioistuinviraston perustamista.

Hallituksen esityksen mukaan Tuomioistuinvirastoon tehtäviin eivät sisältyisi tuomareiden virkaehtosopimuksista päättäminen eivätkä tuomioistuinten virkojen perustamisista, lakkauttamisista ja siirtämisestä päättäminen, vaan päätösvalta säilyisi näiltä osin oikeusministeriöllä. Tämä on kannatettavaa.

Esityksen mukaan Tuomioistuinvirastolla olisi johtokunta, jonka kahdeksasta jäsenestä kuusi olisi tuomarikuntaa. Johtokunnan rakennetta on perusteltu sillä, että tällä turvattaisiin tuomioistuinlaitoksen riippumattomuus. Kun päätökset johtokunnassa tehtäisiin enemmistöpäätöksellä, niin Tuomioistuinviraston päätöksenteosta päättäisivät näin ollen hallinnoitavat itse. Tätä ei voida perustella tuomioistuinlaitoksen riippumattomuudella, jolla lähtökohtaisesti tarkoitetaan riippumattomuutta lainkäyttöasioissa. Nyt on kyse hallinnollisista tehtävistä. Vaikka johtoryhmän rakenne jo sinällään on erikoinen, tulee ottaa vielä huomioon, että muun muassa virkaehtosopimuksista päättäminen on ajateltu myöhemmin siirrettävän oikeusministeriöltä Tuomioistuinvirastolle, jolloin tämän rakenteen erikoisuus vain korostuisi. Mikäli näin myöhemmin tapahtuu, olisi huolehdittava siitä, että päätöksentekovalta tältä osin kuuluisi Tuomioistuinviraston ylijohtajalle eikä johtokunnalle.

Tuomioistuinviraston ylijohtajan viran kelpoisuusvaatimuksena on esityksen mukaan ylempi oikeustieteellinen korkeakoulututkinto. Tämä on Valtakunnanvoudinviraston näkemyksen mukaan kannatettavaa.

Johtava hallintovouti

Jorma Niinivirta